

Gaia: 02/2023

(...)K ESKERTU PROZEDURARI BURUZ EGINDAKO JARDUERARI BURUZ MODU ANONIMOAN AURKEZTUTAKO KEXA BATI BURUZKO EBAZPENEA

I.- KONTSULTA

1. 2023ko maiatzaren 18an, (...)ren aurka aurkeztutako kexa anonimo bat jaso zen, erakundearen zuzendaritza-lanetan ustez zabarkeriaz jokatzegatik.

Aurkeztutako idazkiaren arabera, IZFEko langile bat da, eta Eskertu izeneko prozeduraren inguruko gertakariak kontatzen ditu. Prozedura horrek ordainsari berezi batekin saritzen ditu urtean aparteko lana egin duten langileak. Aurten, arduradunak jakinarazi zion Eskertu bat jasotzeko proposatuko zuela 2022an egindako lanagatik. Hala ere, egun batzuk geroago jakinarazi zion (...)k uko egin ziola bere hautagaitzari, enpresarekiko errespetu faltak zirela eta, eta langileak enpresa-batzordeak deitutako kontzentrazioetan egiten zituen irteerei buruz ari zela.

Interesdunak adierazi du ez duela uste langile gisa dituen eskubideak defendatzea enpresari errespetua galtzea denik, eta horregatik zigortzea ere legez kanpokoia izan daitekeela. Enpresa-batzordearekin harremanetan jarri eta txostenak eskatu ondoren, (...)ren dei bat jaso duela adierazi du. Bertan jakinarazten zaio bere txostenak ez direla existitzen, ez delako proposatua izan. Interesdunak esan du bere arduradunak adierazi ziola txostenik idatzi ez zuela aurten hautagaiak ahozkoak izan zirelako.

2. Bere iritziz (...)k etika eta profesionaltasun faltarekin jarduten duenez, (...) kargutik kentzeko eta gaitasungabetzeko eskatzen du.

II.- APLIKATU BEHARREKO ARAUAK

1.- Diputatuen Kontseiluaren 2016ko martxoaren 1eko Erabakiaren bidez onetsi zen Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko Erakundearen Zuzentasun Sistema (aurrerantzean, EZS), zeinaren bidez etika publikoa eta eredugarritasuna ezaugarri gisa finkatu nahi baitira.

Sistema horren esparruan, zenbait jokabide kode onartu ziren: Diputatuen Kontseiluaren 2016ko martxoaren 1eko erabakiaren bidez, Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko kargu publikoen zein langile baliokideen Jokabide eta

Jardunbide Egokien kodea (KPJK); Diputatuen Kontseiluaren 2017ko irailaren 5eko erabakiaren bidez, kontratazio publikoari aplikatu beharreko Jokabide kodea eta zuzentasun instituzionaleko esparrua (KJK); Diputatuen Kontseiluaren 2017ko azaroaren 7ko erabakiaren bidez, Gipuzkoako foru Enplegu publikoaren Etikaren eta Kudeaketa Onaren Kodea (EPJK); Diputatuen Kontseiluaren 2018ko urriaren 2ko erabakiaren bidez, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta haren sektore publikoaren laguntzei eta diru laguntzei aplikatu beharreko Jokabide kodea eta zuzentasun instituzionaleko esparrua (DLJK); 13/2022 Foru Dekretuaren bidez, 2022ko irailaren 13koak, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta haren sektore publikoarekin elkarreragiten duten Interes Taldeei aplikatu beharreko Jokabide Kodea (ITJK); eta Diputatuen Kontseiluaren 2023ko urtarrilaren 10ko erabakiaren bidez Datuak eta Adimen Artifiziala erabiltzeko kode etikoa (DAAK) .

2.- Bai EZSk bai jokabide kodeek hau ezartzen dute: Erakundearen Etika Batzordea (EEB) izango dela berme handieneko organoa eta hura aplikatzeko gaien berri izango duena. Batzorde horren antolaketa, prozedura eta funtzionamendua maiatzaren 3ko 10/2022 Foru Dekretuan arautzen dira, eta Batzordearen ardura izango da Erakundearen Zuzentasun Sistema garatzeko tresnetan ezarritako balioak, printzipioak eta jokabide arauak ez betetzeari buruz jasotako kexak eta salaketak izapidetzea eta ebaztea.

III. ERAKUNDEAREN ETIKA BATZORDEAREN BALORAZIOA

1- Gai honetan salatzen da (...)k zabarkeriaz joka dezakeela Eskertu prozedurari dagokionez. Kexa hirugarren baten gainekoa denez, maiatzaren 3ko 10/2022 Foru Dekretuaren 9. artikuluan ezarritako prozedurari jarraituz (gaiak izapidetzeari, ebazteari eta jakinarazteari buruzkoa), maiatzaren 22an (...)ri informazio egokia helarazi zitzaion, informazioa emateko eta bidezko kontsiderazioak adierazteko eta argudiatzeko eskubidea bermatzeko, eta, aldi berean, EEB honek beharrezkotzat jo zituen galdera batzuk egin zitzaizkion, gaia konpondu ahal izateko. Ildo horretatik, (...)k idatzi bat bidali zuen maiatzaren 29an, bere oharpenekin.

2.- Modu anonimoan jasotako kexak Eskertusak emateko prozeduran izandako irregulartasunak salatzen ditu, eta adierazten du, kasu partikularrean, arduradunak ahoz proposatu zuela bere hautagaitza, eta IZFEko langileentzako hitzarmen kolektiboaren negoziatioaren ondorioz egiten ari diren mobilizazioetan parte hartzeagatik baztertu zela, eta hori enpresarekiko errespetu faltatzat hartu zela.

3.- (...)ak aurkeztutako alegazio-idazkian adierazten da, prozedurak ezartzen duenaren arabera, langilearen arduradunak proposamen-txosten bat egin behar duela, eta txosten horri hautagaitza justifikatzen duten ebidentziak erantsi behar zaizkiola. Hautagaitza hori, era berean, arloko arduradunak baliozkotuko du, eta, azkenik, zuzendariak ebatziko du osagarri ekonomiko hori esleitzea bidezkoa den ala ez. Hizpide dugun gaian, (...)k adierazi du ez duela idatzizko proposamenik jaso.

Manifestazioetan parte hartzeagatik ez zaiola Eskertusa eman aipatzeari dagokionez, (...)k adierazi du hori horrela ez izateaz gain, adibide gisa adierazi du lan-arloko epaitegietan enpresaren aurka deklaratu duten langileek ere Eskertuak lortu dituztela, eta, beraz, bere baieztapenak ez duela zentzurik.

4.- EEBk 01/2023 Ebazpenean aztertu zuen, jada, prozedura Eskertu hori. Orduan adierazi zen bezala, Batzorde honen eskumena ez da balioestea zer elementu edo irizpidek osatu behar duten emateko parametroa, baizik eta, nolana ere, prozedura (hitzezko proposamenak aurreikusten ez dituenak) Erakundeen Zuzentasun Sisteman ezarritako balioetara, printzipioetara eta jokabide-arauetara egokitzea, eta ebatzi zuen Eskertusak emateko ezarritako prozedurak ez duela urratzen EZSn ezarritakoa.

Bestalde, EEB honen ebazpenak frogatutako egitateetan baino ezin dira oinarritu, eta ezin dugu balio-judiziorik eman oinarrikerik ez duten edo, behintzat, EEBri aurkeztu ez zaizkion kasu edo gertakariei buruz. Gai honetan, bi alderdiek onartzen duten gertakari bakarra bat dator kontakizunean, eta, beraz, egia bezala hartu dezakeguna: ez da formalki proposatu interesdunaren hautagaitza; beraz, ez dago horri buruzko txostenik.

Prozedura urratu izanaren ebidentziarik ez dagoenez eta, nolana ere, EZS urratu izanaren zantzurik aurkitu ez denez, ezin dugu eraginpeko pertsonak kargutik kentzeko edo gaitasungabetzeko proposamenaren aldeko iritzirik eman.

Hori guztia dela eta, Erakundearen Etika Batzordeak erabaki hau hartu du, aho batez, 2023ko maiatzaren 30ean

EBAZPENA

Lehenengoa. - Aurkeztutako ebidentzien arabera, Eskertusak emateko ezarritako prozedura jarraitu dela eta, beraz, ez dela urratzen Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta bere sektore publikoaren Erakundearen Zuzentasun Sistemari ezarritakoa.

Bigarrena. – Eskertu prozedura berrikustea gomendatzen dugu, izapideak hobetuko dituzten eta gardentasun-berme handiagoak emango dituzten neurriak hartzea baloratzeko.

Eider Mendoza Larrañaga
Erakundearen Etika Batzordeko lehendakaria